LEGAL UPDATE

Hoge Raad: Maaltijdbezorgers Deliveroo zijn werknemers

Datum: 24 maart 2023

De Hoge Raad heeft vandaag in een lang verwacht arrest uitspraak (ECLI:NL:HR:2023:443) gedaan over de vraag of de maaltijdbezorgers van Deliveroo werkzaam waren op basis van een arbeidsovereenkomst of op basis van een overeenkomst van opdracht. Met andere woorden: waren het werknemers of zelfstandigen? Dit is relevant voor de vraag of de maaltijdbezorgers recht hadden op arbeidsrechtelijke bescherming zoals bijvoorbeeld loondoorbetaling bij ziekte, ontslagbescherming en mogelijke cao- en pensioenverplichtingen.

De Hoge Raad oordeelt dat de maaltijdbezorgers werkzaam waren op basis van een arbeidsovereenkomst en oordeelt daarmee in lijn met de rechters in eerste aanleg en hoger beroep.

Wat is de achtergrond van deze Deliveroo uitspraak?
Vanaf november 2017 heeft Deliveroo haar maaltijdbezorgers, die tot dan toe werkzaam waren op basis van een arbeidsovereenkomst, in plaats daarvan enkel laten werken op basis van een overeenkomst van opdracht. Naar aanleiding daarvan is discussie ontstaan over de vraag of de maaltijdbezorgers wel als zelfstandigen konden worden aangemerkt. Volgens de FNV was dit niet het geval. Zij heeft daarom een procedure aangespannen tegen Deliveroo.

In eerste aanleg en in hoger beroep is geoordeeld dat de maaltijdbezorgers inderdaad werkzaam waren op basis van een arbeidsovereenkomst en in dienst zijn bij Deliveroo. In beide instanties werd namelijk geoordeeld dat aan de vier wettelijke vereisten voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst was voldaan: (i) het verrichten van arbeid (ii) gedurende een zekere periode (iii) tegen loon (iv) onder gezag van de werkgever. Dat Deliveroo de maaltijdbezorgers zelf zelfstandigen noemde is daarbij niet van belang, omdat de partijbedoeling sinds 2020 (ECLI:NL:HR:2020:1746) niet relevant is voor de vraag of sprake is van arbeidsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht.

Tegen het oordeel van het gerechtshof Amsterdam is Deliveroo in cassatie gegaan. Inmiddels heeft Deliveroo haar activiteiten (vanaf 1 december 2022) in Nederland stopgezet, maar de uitspraak van de Hoge Raad is niettemin belangrijk voor de algemene kwalificatievraag wanneer een medewerker (en in het bijzonder een platformarbeider) als werknemer of als zelfstandige moet worden aangemerkt.

Wat oordeelt de Hoge Raad over de arbeidsrelatie van de Deliveroo maaltijdbezorgers?
De Hoge Raad laat het oordeel van het gerechtshof Amsterdam in stand: de maaltijdbezorgers van Deliveroo waren dus werknemers en geen zelfstandigen. In haar conclusie (ECLI:NL:PHR:2022:578) kwam advocaat-generaal De Bock al tot dezelfde slotsom.

Of een overeenkomst moet worden aangemerkt als arbeidsovereenkomst, hangt af van alle omstandigheden van het geval in onderling verband bezien, aldus de Hoge Raad. De Hoge Raad noemt daarbij een groot aantal omstandigheden die bij deze beoordeling relevant kunnen zijn, waaronder, maar niet uitsluitend, de organisatorische inbedding van de werkende in de organisatie van de werkgever en de vraag wie het commerciële risico draagt bij het verrichten van de werkzaamheden.

Omdat het gerechtshof Amsterdam aan de hand van alle omstandigheden van het geval al onderzocht had of is voldaan aan de eisen van een arbeidsovereenkomst is volgens de Hoge Raad het hof terecht tot het oordeel gekomen dat de maaltijdbezorgers van Deliveroo een arbeidsovereenkomst hadden. Dat de maaltijdbezorgers zich konden laten vervangen en vrij waren om zich aan te melden indien en

wanneer zij wilden en opdrachten konden weigeren, staat niet in de weg van kwalificatie als arbeidsovereenkomst omdat andere omstandigheden leiden tot het oordeel dat de maaltijdbezorgers arbeid verrichtten in dienst van Deliveroo.

De Hoge Raad geeft expliciet aan nu geen nadere algemene regels of uitgangspunten te geven voor kwalificatie van de arbeidsovereenkomst, omdat dit onderwerp momenteel de aandacht heeft van de Nederlandse en Europese wetgever. De Hoge Raad ziet daarom op dit moment geen aanleiding voor rechtsontwikkeling op dit punt.

Voor meer informatie over de kwalificatie van een arbeidsverhouding en de verschillende contractvormen in het arbeidsrecht kunt u ons boek 'Arbeid & Pensioen in de praktijk' raadplegen. Het boek 'Arbeid & Pensioen in de praktijk' is via deze link kosteloos te downloaden en via deze link te beluisteren als audioboek. Heeft u een specifieke vraag of behoefte aan een nadere advisering? Neemt u dan gerust contact op met een van onze specialisten van het team Arbeid & Pensioen.

Dit is een Legal Update van Concetta Allegra en Maurits Michon.

Voor meer informatie:

Concetta Allegra
+31 30 25 95 539
concettaallegra@vbk.nl

Maurits Michon
+31 30 25 95 552
mauritsmichon@vbk.nl